

§ 18 opretholder samtidig princippet om den frie formeringsret, der indebærer, at sortsejeren ikke kontraktligt kan binde en producent til kun at anvende formeringsmateriale, der leveres af sortsejeren eller den, sortsejeren henviser til. Et sådant vilkår kunne give problemer, såfremt materialet ikke kvalitets- og plantesundhedsmæssigt er på højde med formeringsmateriale, producenten selv kan fremstille ved vedligeholdelse eller købe hos andre, jf. i øvrigt bemærkningerne til § 16, stk. 1.

Kravet til sortsejeren om levering af »egnet« formeringsmateriale indebærer, at materialet skal være godkendt af Statens Plantetilsyn efter Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 344 af 11. juli 1985 om planter til plantning.

Hvor plantematerialet ikke degenererer ved videreformering, kan en producent derfor afvise et krav om kontraktmæssig pligt til kun at aftage formeringsmateriale fra sortsejeren som et urimeligt vilkår. I de tilfælde, hvor plantematerialet degenererer, kan pligten til at aftage nyt formeringsmateriale fra sortsejeren ikke gå videre end til, hvad der er nødvendigt til sikring af sortens vedligeholdelse.

Til § 19

§ 19 fastslår, at et vilkår fra en sortsejers side om, at en producent, der ønsker at indlede en formering af en plantenyhed, skal købe formeringsmateriale hos sortsejeren eller den, denne henviser til, ikke vil blive anset som et urimeligt vilkår. Den i stk. 1 indeholdte frie opformeringsret omfatter således kun producentens efterfølgende indkøb af formeringsmateriale, jf. bemærkningerne til stk. 1.

Det er fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at de vilkår, en sortsejer fastsætter i en kontrakt om udnyttelsen af en plantenyhed, kun må angå rettigheder, som tilkommer sortsejeren efter denne lov.

Stk. 2 svarer til § 15 c, stk. 2, i den gældende lov. Efter fast praksis er det accepteret, at også erhvervsfaglige organisationer kan påberåbe sig en retlig interesse i disse sager og derfor er berettiget til at indbringe dem for Vilkårsnævnet.

Stk. 3 og 4 er nye og skal sikre, at en sortsejer ikke benytter plantenyhedsloven til at indarbejde en varemærkerregistreret tillægsbetegnelse, jf. § 11, stk. 2, for derefter at afmelde plantenyheden inden udløbet af den 25-årige beskyttelsesperiode og alene videreføre licensafgiftopkrævning for benyttelse af tillægsbetegnelsen. Et varemærke kan fornyes for 10 år ad gangen uden begrænsning.

Det foreslås derfor i stk. 3, at sortsejeren ret til at kræve afgift for benyttelsen af en varemærkerereg-

istreret tillægsbetegnelse suspenderes i den periode, sortsejeren kan opkræve licens efter plantenyhedsloven, jf. § 16, stk. 1, og § 12, stk. 1, dvs. i 25 år, uanset om registreringen opretholdes i hele denne periode.

Sortsejeren beslutning om at beskytte en sort efter plantenyhedslovens bestemmelser bliver på dette punkt bindende for en periode på 25 år.

Ved stk. 4 foreslås det dog, at sortsejeren ret til at kræve afgift for benyttelse af en varemærkerregistreret tillægsbetegnelse opretholdes i de tilfælde, hvor formeringsmateriale er indført fra en stat, der ikke har beskyttet den pågældende sort. Det findes ikke rimeligt, at en producent kan indføre formeringsmateriale af en sort uden at betale licensafgift til sortsejeren, og at sortsejeren samtidig skal affinde sig med, at producenten efter stk. 3 afgiftsfrit kan benytte den beskyttede tillægsbetegnelse.

Til § 20

§ 20 giver henholdsvis landbrugsministeren og Vilkårsnævnet hjemmel til i visse situationer at pålægge en sortsejer at levere formeringsmateriale af en plantenyhed.

Stk. 1 svarer til § 15 a, stk. 2 og 3, i den gældende lov. Ifølge praksis kan sagen indbringes for Vilkårsnævnet af den, der er blevet afvist, og af dennes faglige organisation.

Stk. 2 svarer til § 15 b, i den gældende lov.

Til § 21

§ 21 er en ny bestemmelse, der giver såvel sortsejeren som producenten mulighed for en reguleret udnyttelse af en ny sort allerede inden, den er registreret som plantenyhed.

Bestemmelsen vil især være af betydning inden for prydplantesektoren, hvor plantenyheder ofte har en relativt begrænset »levetid« på grund af den stærke konkurrence i denne sektor. Bestemmelsen forventes især at finde anvendelse for sorter, der allerede er registreret i udlandet, og som derefter anmeldes med henblik på beskyttelse her i landet, jf. lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 5, b.

Man finder det rimeligt, at beskyttelsesperioden, jf. lovudkastets § 12, i de her nævnte tilfælde løber fra tidspunktet for anmeldelsen og ikke først fra registreringstidspunktet.

Da producenten har betalt licens under forudsætning af, at sorten vil blive registreret som plantenyhed, findes det tilsvarende rimeligt, at producenten i enhver henseende stilles lige med andre